

Patiënteninformatie

Plaatsen VP-shunt

Inhoud

Praktische informatie	3
Inleiding.....	4
Informatie over het ziektebeeld.....	4
Definitie	4
Klachten en symptomen.....	5
Breng uw arts steeds voor de operatie op de hoogte van:	6
Vorbereiding op de ingreep.....	6
Hoe verloopt de ingreep?.....	6
Het verloop na de ingreep.....	7
Verwikkelingen.....	8
Ontslag uit het ziekenhuis.....	8
Veel gestelde vragen	9
Vliegreizen?.....	9
Ontregeling van regelbare shunts door magneetvelden?	9
Wanneer dient u contact op te nemen met uw behandelende arts?.....	10
Tot slot	10
Persoonlijke notities / vragen	11

Meer info: www.azturnhout.be/neuro

Praktische informatie

Afspraak voor opname

Datum:/...../.....

Uur:

Campus :

Aandachtspunten

- NUCHTER vanaf:
- Vooronderzoek door uw huisarts
- Raadpleging anesthesie
- Stoppen bloedverdunners:

Inleiding

Deze brochure biedt u de nodige informatie over de heelkundige behandeling van hydrocefalie door het plaatsen van een VP-shunt. U leest hierin meer over de ingreep zelf, de verzorging in het ziekenhuis, aandachtspunten en richtlijnen voor thuis.

Het is onmogelijk om in deze brochure alle details voor elke situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig bijkomende vragen te stellen aan uw arts of verpleegkundige.

Algemene informatie over administratie, wat u moet meebrengen, uw verblijf in AZ Turnhout, ontslagprocedure, niet-medische begeleiding, accommodatie, enzovoort vindt u op onze website www.azturnhout.be of in de onthaalbrochure hospitalisatie of daghospitalisatie die u normaal gezien bij inschrijving of van de verpleging heeft ontvangen.

Gelieve deze brochure ook mee te brengen bij uw opname in het ziekenhuis.

Informatie over het ziektebeeld

Definitie

Hydrocefalie (letterlijk: "waterhoofd") is een aandoening die vaak voorkomt. Bij patiënten met hydrocefalie ontstaat er een abnormale opstapeling van het hersenvocht. Het hersenvocht stroomt door de hersenen en het ruggenmerg en zorgt voor schokdemping. Op die manier beschermt het de hersenen en het ruggenmerg. Er zijn heel wat ziekten die de stroming van het hersenvocht kunnen beïnvloeden:

Obstructieve hydrocefalie:

We spreken van obstructieve hydrocefalie wanneer er een verstopping zit op de weg die het hersenvocht aflegt. Hierdoor ontstaat er een opstapeling van hersenvocht en zetten de vochtkamers die in de buurt liggen van de opstapeling uit. Hierdoor neemt de druk in de hersenen (soms spectaculair) toe.

Communicerende hydrocefalie:

Hier kan het hersenvocht de normale weg doorheen de hersenen zonder problemen doorlopen maar is er een verminderde opname (resorptie) van het vocht.

Oorzaken voor deze stoornis zijn bijvoorbeeld bloedingen of infecties (bijvoorbeeld meningitis) waardoor het vocht veel eiwitrijker of 'stroperiger' wordt.

Bij deze vorm van hydrocefalie loopt de druk in de hersenen meestal ook op. Bij ouderen ontstaat er soms een specifiek ziektebeeld waarbij een communicerende hydrocefalie met relatief normale druk aanwezig is en die daarom 'Normale Druk Hydrocefalie' of 'Normal Pressure Hydrocephalus (NPH)' genoemd wordt.

Klachten en symptomen

Bij hydrocefalie (obstructief of communicerend) met verhoogde druk in de hersenen:

Hoofdpijn, overgeven en sufheid. In ernstige gevallen kan zelfs coma optreden. Wanneer de toestand lang aansleept gaat de druk zich ook overzetten op de oogzenuw en treden zichtstoornissen op.

Bij normale drukhydrocefalie zien we een heel langzaam evoluerend ziektebeeld met meerdere symptomen:

Moeilijk stappen, problemen om de blaas te beheersen en geheugenstoornissen. Deze symptomen lijken erg op de symptomen van beginnende dementie.

Voor meer informatie hieromtrent verwijzen we graag verder naar:

- *Hydrocefalie:* <http://www.neurochirurgie-genk.be/ziektebeelden/schedel-en-hersenen/hydrocefalie/>
- *NPH:* <http://www.neurochirurgie-genk.be/ziektebeelden/schedel-en-hersenen/hydrocefalie/normale-druk-hydrocephalie/>

Breng uw arts steeds voor de operatie op de hoogte van:

- Indien u reeds problemen heeft gehad met bloedklonters.
- Eventuele recente gezondheidsproblemen.
- Indien u bloedverduuners neemt; bijvoorbeeld Asaflow, Aspirine,...
- Indien u medicatie gebruikt.
- Indien u allergieën heeft voor medicatie en dergelijke.

Vorbereiding op de ingreep

Opnames gebeuren steeds de ochtend van de operatie zelf (of indien anders afgesproken met uw behandelend arts). U meldt zich aan bij de dienst inschrijvingen op het uur dat afgesproken werd bij het vastleggen van de operatie. Het is zeer belangrijk dat u nuchter blijft (niet eten of drinken) vanaf 00.00 u 's nachts.

Wanneer de voorbereiding op de ingreep begint, krijgt u nog de gelegenheid om naar het toilet te gaan. Juwelen, piercings, tandprothesen, bril, contactlenzen, nagellak, make-up dienen verwijderd te worden.

Hierna krijgt u een operatiehemd en wordt u opgehaald en per bed naar het operatiekwartier gebracht. Uw identiteit blijft verzekerd door een armbandje aan de rechterpols met naam en kamernummer.

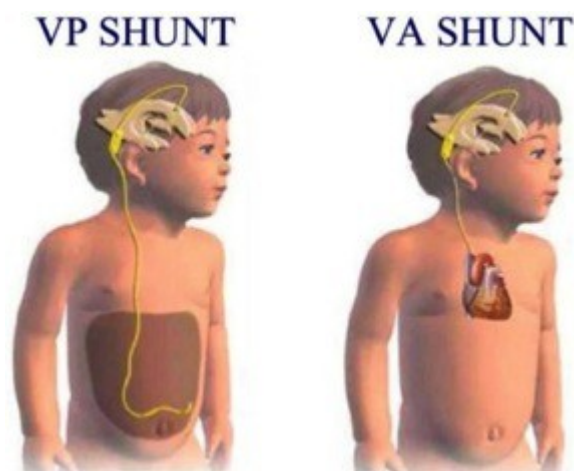
Hoe verloopt de ingreep?

De ingreep gebeurt onder algemene verdoving en duurt ongeveer een half uur.

De hydrocefalie wordt behandeld door het overtollige of geblokkeerde hersenvocht weg te voeren uit de hersenkamers. Dit doet de arts door middel van een shunt. Een pomp of "shunt" is een silicone afvoerbuis die in het lichaam wordt geplaatst. Deze pomp leidt het teveel aan hersenvocht af vanuit de hersenkamers naar een andere plaats in het lichaam (meestal de buik en soms het hart)

Meestal hebben deze pompen een drukklep die met een vaste weerstand of met een regelbare of aanpasbare weerstand uitgerust is. Regelbare shunts zijn veel duurder en worden meestal gebruikt bij aandoeningen waarbij er een risico bestaat dat de pomp teveel hersenvocht zou afvoeren ("overdrainage" waarbij de hersenkamers teveel hersenvocht verliezen en de wanden tegen elkaar beginnen te kleven).

- *Ventriculoperitoneale (VP) shunt*: afleiding vanuit de hersenkamers naar de buikholte (peritoneum of buikvlies).
- *Ventriculocardiale shunt*: afleiding vanuit de hersenkamers naar de voorkamer van het hart.

Het verloop na de ingreep

Na de operatie wordt u wakker in de ontwaakruimte (verkoeverkamer) waar ook andere patiënten ontwaken na een operatie. U ligt dan op de rug. Uw bloeddruk en hartslag worden regelmatig gecontroleerd. Eénmaal goed wakker wordt u terug naar de afdeling gebracht.

De dag van de ingreep is een rustdag. Eten of drinken mag enkele uren na de ingreep in overleg met de anesthesist. Uit bed komen op de dag van de ingreep wordt best zoveel mogelijk vermeden, naar het toilet gaan vormt echter geen probleem.

De dag na de ingreep mag u terug rondstappen. Deze dag zal er ook een controle CT-scan genomen worden om de VP-shunt na te kijken.

Verwikkelingen

Hoewel we alles in het werk stellen om de kans op medische verwikkelingen zo klein mogelijk te houden, kunnen bij elke ingreep toch onverwachts neveneffecten optreden en dit zowel tijdens de ingreep als in de herstelperiode. Meestal zijn ze echter zeldzaam en kunnen ze behandeld worden.

- Algemene risico's van de verdoving
- Bloedingen bij plaatsing van de shunt
- Wondproblemen
- Infecties van de shunt
- Verstoppingen van de shunt

Het is ook belangrijk om te weten dat een shunt kan verstoppem, loskomen of infecteren. Deze problemen kunnen zowel vroeg als laat (maanden en jaren later) ontstaan en ervoor zorgen dat (soms vrij plots) de klachten die u had voor de operatie terugkomen. Vooral bij kinderen is er risico op problemen met de shunt, zeker als ze al op jonge leeftijd een shunt nodig hadden.

Ontslag uit het ziekenhuis

U blijft ongeveer een 3 tot 4 dagen in het ziekenhuis. De hechtingen mogen rond de 10de dag na de operatie verwijderd worden door uw huisarts. Indien u na ontslag nog medicatie dient te nemen, zal u hiervoor een voorschrift krijgen van uw arts. Hij zal u ook bijkomende informatie geven voor de eerste tijd thuis.

Het kan dat u regelmatig hoofdpijn heeft wanneer u herstelt na de operatie. De hoofdpijn zal na verloop van tijd afnemen.

Na zes weken komt u terug naar het ziekenhuis voor een nieuwe CT-scan van de schedel gevolgd door een controle bij uw arts. Deze afspraak krijgt u bij uw ontslag mee naar huis.

Veel gestelde vragen

Vliegreizen?

Er zijn geen redenen om een vliegtuigreis te verbieden na de behandeling van hydrocefalie. De metaaldetectoren kan u normaal gezien gewoon passeren. Het kan handig zijn om het identiteitskaartje van het type shunt en eventueel de gegevens van de laatste instellingen mee te nemen op uw reis, voor het geval er problemen in het buitenland ontstaan en u daar in het ziekenhuis moet opgenomen worden.

Ontregeling van regelbare shunts door magneetvelden?

De sterkte van de meeste magnetische velden (metaaldetector, gsm, koelkastdeur, microgolfoven) is te zwak om problemen in de pomp te veroorzaken. Direct contact met een magnetisch veld onmiddellijk op de shunt moet wel vermeden worden. In sommige gevallen kan het vasthouden van een laptop of iPad vlak tegen de shunt problemen veroorzaken. Het magnetisch veld van de MRI-scanner is wel zeer sterk en kan wel een probleem vormen.

Tegenwoordig zijn de meest moderne regelbare shunts MRI-compatibel, met andere woorden wordt er gegarandeerd door de fabrikant dat de instelling van de shunt niet wijzigt wanneer u in het ziekenhuis onder een MRI-scanner gaat (tot maximaal 3 Tesla). Toch raden we u aan om bij elk MRI-onderzoek op voorhand te melden dat u een regelbare shunt heeft. Zeker als het onderzoek in een ziekenhuis gebeurt waar de shunt niet geplaatst werd. Wanneer u twijfelt of de instellingen van uw pomp beïnvloedt zijn door een magnetisch veld, raden we u aan om zeker zo snel mogelijk een afspraak te maken bij uw arts.

Wanneer dient u contact op te nemen met uw behandelende arts?

- Toenemende hoofdpijn
- Koorts
- Epilepsie
- Zwelling of ontsteking van de wonde
- Vochtverlies uit de wonde
- Verwardheid
- Problemen bij het vormen van woorden
- Problemen met het zicht
- Indien de symptomen van voor de operatie (bijvoorbeeld hoofdpijn, verwardheid, onstabiele gang) terugkomen of verergeren

Tot slot

Als u nog vragen heeft dan kan u steeds telefonisch contact opnemen met:

1. Het secretariaat van uw behandelende arts:
014/40 61 84
2. Het ziekenhuis:
 - Afdeling neurochirurgie: 014/40 61 01 of 014/40 61 03
 - Spoedgevallen campus Sint-Elisabeth: 014/40 60 11

Meer info: www.azturnhout.be/neuro

Hopelijk draagt deze brochure bij tot een aangenaam verblijf in het AZ Turnhout. Wij wensen u een prettige thuiskomst en een voorspoedig herstel!

AZ Turnhout vzw
www.azturnhout.be
info@azturnhout.be

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014 40 60 11

Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 Turnhout
014 40 60 11

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout